

מספר הנוהל : 03/17	נושא הנוהל : טיפול בחיסיון תיקים		מדינת ישראל הנהלת בתי המשפט קובץ הנהלים
מהדורה : תשיעת	בתוקף מיום : הפרסום	תאריך פרסום : 2.10.19	נושא הפרק : תהליכי עבודה כלליים

1. כללי

- 1.1 בבתי המשפט נפתחים מידי יום תיקים רבים. במרביתם של התיקים דנים בתי המשפט בפומבי. ואולם, ישנם תיקים שנפתחים מראש, מכוח החוק, כתיקים חסויים אשר ידונו בדלתיים סגורות, למשל תיקים הנפתחים בבית המשפט לענייני משפחה, בבית המשפט לנוער ובעבירות של בטחון המדינה.
- 1.2 תיקי עבירות מין אינם חסויים מכוח החוק, אולם נפתחים כחסויים לציבור באופן אוטומטי בשל איסור פרסום פרטי מתלונן/נפגע עבירה. במסגרת החיסיון, לא יפורסמו מסמכי התיק, לא יפורסמו פרטי התיק, לרבות שמות הצדדים, באינטרנט ובעמדות המידע וכן כל מידע אחר הנוגע לתיקים אלה.
- 1.3 מעבר לחיסיון המוטל מכוח החוק, ישנו חיסיון המוטל מכוח החלטה שיפוטית. מדובר בחיסיון המוטל על ידי בית המשפט אגב ניהול ההליך, לבקשת הצדדים או מיזמתו. חיסיון זה יכול שיחול על כל ההליך או על חלקו ויכול שיחול על פרטים שונים מתוך תיק בית המשפט ובכלל זה פרטי הצדדים, פרטי עדים, מסמכים שונים, חוות דעת וכו'. עם הטלת החיסיון, כמפורט לעיל, יש הכרח למנוע מצב בו מתפרסמים בכלל ובאתרי האינטרנט בפרט, פרטים שהוטל עליהם חיסיון.
- 1.4 נוהל זה מתייחס לכל סוגי התיקים, בכל הערכאות השיפוטיות
- 1.5 בכל מקרה של חוסר בהירות בדבר פרסום, או אי פרסום של החלטה או תיק, המזכירות תפנה לגורם השיפוטי בתיק.

2. מטרות

- 2.1 למסד שיטת עבודה במקרים בהם הוטל חיסיון על תיק/מסמך.
- 2.2 להגדיר דרך פעולה שתמנע מצב של פרסום מידע חסוי באתר האינטרנט.

3. הגדרות

- "דוברות" – לעניין נוהל זה, אגף הדוברות וההסברה של הרשות השופטת.
- "**החוק**" – חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד – 1984, סעיפים 68 ו-70, בהם החוק מסמיך את בית משפט לדון בדלתיים סגורות בעניין מסוים מהטעמים המפורטים בו. החוק אוסר פרסום דיון שהתנהל בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט.
- "**החלטה**" – כל החלטה שיפוטית לרבות פסק דין, הכרעת דין, גזר דין, צו וכו'.
- "**חיסיון מסמך**" – לעניין נוהל זה, רק אותו מסמך שהוטל עליו החיסיון לא יתפרסם, אולם פרטי התיק יופיעו באתרי האינטרנט. החיסיון לא יחול על מסמכים אחרים בתיק, אשר החיסיון לא הוטל עליהם במפורש.
- "**חיסיון תיק**" – לעניין נוהל זה, כל מסמכי התיק יהיו חסויים, ופרסומם ימנע. פרטי התיק לא יפורסמו ולא ניתן יהיה לקבל אודותיו מידע, לרבות מועדי דיון, החלטות, בקשות ועוד, הן באתרי האינטרנט והן בעמדות המידע.
- "**לשכת השופט**" – לעניין נוהל זה, עובד צוותו של השופט, אשר הוסמך על ידו לבצע חיסיון

"מסמך" – לרבות החלטה, פרוטוקול וכל מסמך המצוי בידי בית המשפט

"תיקי עבירות מין" – תיקים שאינם חסויים מכוח החוק. החוק מטיל חיסיון על פרטי המתלוננים, אולם עקב חוסר יכולת מיחשובית במערכת נט המשפט, להטיל חיסיון רק על שמות גורמים, החליטה המחלקה המשפטית בהנהלת בתי המשפט כי כל הליך שנפתח באישום מתוך פרק י' (פגיעות בגוף), סימן ה' (עבירות מין), יפתח באופן אוטומטי כתיק חסוי.

4. הטלת חיסיון על תיק שלא מכוח החוק

4.1 הטלת חיסיון מידי עם פתיחת ההליך -

הטלת חיסיון שלא מכוח החוק, מידי עם פתיחת ההליך, יעשה ע"י המזכירות במקרים המפורטים להלן:

4.1.1 פתיחת תיק עבירות מין והטרדה מינית –

עם פתיחת הליכים אלה, יוטל חיסיון אוטומטי מסוג: חסוי לציבור פתוח לצדדים רק עם בחירת סעיפי האישום (ללא בחירתם, לא יוטל על התיק חיסיון).

על המזכירות לבחור בסעיפי אישום באופן המפורט להלן:

- **תיקי עבירות מין** - החיסיון האוטומטי יוטל על עבירה מתוך חוק העונשין פרק י' (פגיעות בגוף), סימן ה' (עבירות מין) או לבחור ברמת חיסיון: חסוי לציבור פתוח לצדדים.

- **תיקי הטרדה מינית** – החיסיון האוטומטי יוטל על עבירה מתוך סעיף 5 לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998*.

הקלדת סעיפי האישום שלא מתוך הרשימה הקיימת (כלומר בחירה בסעיף "אחר" והקלדת סעיף החוק והאישום באופן ידני), תמנע את הטלת החיסיון האוטומטי על התיק, במצב כזה על המזכירות לעדכן חיסיון ידני "חסוי לציבור, פתוח לצדדים".

4.1.2 פתיחת תיק מעצר תום הליכים (מ"ת) – סעיף זה יחול ביחס לתיקי עבירות מין בלבד.

כיוון שהליך המ"ת עוסק בבקשת המדינה לעצור נאשם עד תום ההליכים, ולצורך הדיון בבקשה יש להגיש חומר חקירה, שם עלולים להופיע פרטים אודות המתלונן/הקורבן, יש להטיל חיסיון ברמה של חסוי לציבור פתוח לצדדים, הן על ההליך העיקרי והן על תיק מעצר תום הליכים (המ"ת).

4.1.3 חיסיון על תיק מ"י – ביחס לתיקי עבירות מין בלבד

ככלל, בבקשות למעצר ימים, המזכירות אינה מעדכנת סעיפי אישום ומכאן שעל תיקים אלה לא מוטל חיסיון אוטומטי בעבירות מין. הוגשה למזכירות בקשה למעצר ימים בגין עבירות מין, תעדכן המזכירות את רמת החיסיון של התיק באופן ידני ל- "חסוי לציבור, פתוח לצדדים". ניתנה החלטה שיפוטית המורה אחרת – המזכירות תפעל לעדכון רמת החיסיון כפי שנקבע בהחלטה.

4.1.4 ערעור / ערר על תיק שהיה חסוי בערכאה הדיונית –

ככלל, רמת החיסיון בתיק ערעור / ערר הינה נגזרת של רמת החיסיון הקיימת בתיק דלמטה. הוגשה הודעת ערעור / ערר, תבדוק המזכירות בעת פתיחת התיק אם התיק בערכאה הדיונית היה חסוי. נמצא כי התיק היה חסוי והחיסיון לא עבר באופן אוטומטי לתיק הערעור/ערר, תטיל המזכירות חיסיון על התיק גם בערכאת הערעור ותציין בהודעה לתיק כי הוטל חיסיון עקב חיסיון התיק בערכאה הדיונית. **בית המשפט העליון** – מזכירות בית המשפט העליון תבדוק בתוכנת נט המשפט האם הערעור הוגש על תיק שהיה חסוי.

נמצא כי התיק היה חסוי - תטיל חיסיון במערכת הממוחשבת של בית המשפט.

4.2 טיפול בבקשה לאיסור פרסום בפתחת ההליך -

הוגשה במעמד פתיחת ההליך בקשה לאיסור פרסום, תפעל המזכירות להטלת חיסיון על התיק באופן ידני ותעביר להחלטה שיפוטית. לאחר מתן החלטה תפעל המזכירות כמפורט להלן:
- החלטה המורה כי התיק יהיה חסוי - תיידע את בעל הדין.
- ההחלטה מורה כי התיק לא יהיה חסוי - תיידע את בעל הדין ותסיר את החיסיון.

4.3 הטלת חיסיון במהלך דיון -

נפתח תיק כפתוח לציבור ובמהלך דיון או בסוף ההליך הורה השופט על איסור פרסום התיק, תפעל המזכירות כמפורט להלן:

4.3.1 תישם ההחלטה לרבות הטלת חיסיון בתיק באופן הבא:
תכנס לתיקיית פרטים כלליים -> בחלון שנפתח תשנה לרמת החיסיון כפי שנקבע בהחלטה השיפוטית.

4.3.2 תעביר ההודעה בדבר הטלת החיסיון בתיק לדוברות, לכתובת דואר אלקטרוני: "דובר" - dover@court.gov.il

4.4 הטלת חיסיון בתיקים המתנהלים בנייר -

4.4.1 במקרה שקיים תיק המתנהל בנייר, המזכירות תציין על כריכת התיק העיקרי כי בתיק הוטל חיסיון.

4.4.2 שמירת התיק הפיזי -

תיקים חסויים יאוחסנו במזכירות במקום המיועד לתיקים עם "איסור פרסום".
המזכירות תציין במערכת נט המשפט את מקום שמירתו של התיק הפיזי.

4.5 חיסיון של גורם בתיק -

4.5.1 חיסיון גורם מכוח החוק -

בתיקים שאינם חסויים מכוח החוק, אולם קיים בהם גורם שאמור להיות חסוי לפי החוק (קטין, פסול דין, מתלונן בעבירת מין, חוסה, אדם שמונה לו אפטרופוס) - על המזכירות לעדכן בפרטי הגורם את מאפיין הצד הרלבנטי בתיק
עדכון זה יטיל באופן אוטומטי חיסיון על כל התיק ברמת "חסוי לציבור, פתוח לצדדים".

4.5.2 חיסיון גורם מכוח החלטה שיפוטית -

ניתנה החלטה שיפוטית המורה על איסור פרסום פרטי גורם בתיק, תפעל המזכירות כמפורט להלן:
תכנס לתיקיית גורמים בתיק ← צדדים ← תקליק פעמיים על הגורם שהוחלט לחסות את פרטיו ← במאפיין צד תבחר "איסור בפרסום".
עדכון זה יטיל באופן אוטומטי חיסיון על כל התיק ברמת "חסוי לציבור, פתוח לצדדים".

במקרה בו ניתנה החלטה שיפוטית המורה על הטלת חיסיון מסוג אחר לדוגמא מפני צד מסוים להליך, תבחר המזכירות בסוג החיסיון המתאים

5 הטלת חיסיון על מסמך בתיק פתוח-

5.1 מניעת פרסום מסמך -

החליט השופט על חיסיון מסמך בודד, בתיק שאינו חסוי, תפעל המזכירות למניעת פרסומו כמפורט להלן:

תכנס לפרטי המסמך ← תקליק פעמיים על פרטי המסמך ← תשנה את רמת החיסיון בהתאם להחלטה השיפוטית.

- 5.2 **שמירה וחסיון של הפרוטוקול בתיק המתנהל בנייר במזכירות –**
הורה השופט על חיסיון מסמך בתיק, תפעל המזכירות כמפורט להלן:
(1) תוציא את המסמך החסוי מתוך התיק הפיזי.
(2) תציין במחשב, כי נמצא בכספת.
(3) תכניס את המסמך החסוי למעטפה, עליה תרשום את מספר התיק ואת המעטפה תכניס לכספת.
(4) תרשום ב"ספר הכספת" את תכולת המעטפה (מסמך חסוי, מיום, בתיק מס' וכו').
(5) תרשום על כריכת התיק: "מסמך חסוי בכספת".

6. פרסום מסמך מתיק חסוי / ביטול חיסיון מתיק

- 6.1 **פרסום מסמך מתיק חסוי**
הורה השופט על פרסום החלטה בתיק חסוי, תוך שמירה על חיסיון הצדדים, יש לפעול בהתאם להנחיית השופט ובכלל זה:
6.1.1 לשכת השופט- תכין עותק החלטה, עליו תציין כי עותק זה מותר בפרסום. בעותק זה יש להשחיר/להשמיט את הפרטים החסויים.
6.1.2 תעביר החלטה המפורטת בסעיף 6.1 לעיל והמסמך המיועד לפרסום לדוברות לכתובת דואר אלקטרוני המפורטת בסעיף 4.3.2 לעיל.
6.2 **ביטול חיסיון תיק**
ניתנה החלטה שיפוטית המורה על הסרת החיסיון מתיק, תפעל המזכירות ליישום ההחלטה כמפורט להלן:
6.2.1 תסיר את החיסיון מהתיק, בהתאם לאמור בהחלטה.
6.2.2 תעביר לידיעת הדוברות כי הוסר החיסיון מהתיק.
6.2.3 הדוברות תפעל ליידוע האתרים המשפטיים הרלבנטיים / עיתונות.

7. טיפול בפניות בעלי דין בעניין פרסום מסמכים חסויים באתר האינטרנט

- התקבלה תלונה מאת גורם בתיק שלטענתו ביקש לחסות תיק/מסמך בעניינו והחסיון לא הוטל, תועבר הפניה למזכיר הראשי ביחידה בה התנהל התיק האמור.
המזכיר הראשי יכנס לפרטי התיק במערכת ויפעל כמפורט להלן:
7.1 **בתיק נמצאה החלטה המורה על חיסיון התיק/מסמך –**
המזכיר הראשי או מי מטעמו, יפעל ליישום ההחלטה אודות הטלת החיסיון לאלתר ויעדכן את הגורמים שלהלן:
(1) הדוברות אשר תפעל ליידוע האתרים המשפטיים הרלבנטיים / עיתונות, אודות החיסיון שהוטל בתיק..
(2) אגף הביקורת בהנהלת בתי המשפט, בצירוף מכתב התלונה ועותק מתשובתו למלין.
(3) המחלקה המשפטית בהנהלת בתי המשפט – כמפורט בסעיף 8 להלן.
(4) ישלח מכתב תשובה בכתב לגורם שפנה בתלונה
7.2 **בתיק לא נמצאה החלטה המורה על חיסיון התיק/מסמך**
המזכיר הראשי יעביר את הפניה לשופט על מנת שייתן החלטתו האם לחסות את התיק.
בהתאם להחלטת השופט יש לפעול כמפורט להלן:

7.2.1 הבקשה להטיל חיסיון אושרה –
שופט אישר את הבקשה לחיסיון, תפעל המזכירות ליישום ההחלטה כמפורט להלן:

- (1) תטיל את החיסיון על התיק.
- (2) תשלח את ההחלטה לפונה.
- (3) תיידע את הדוברות, אשר תעדכן את מאגרי מידע משפטיים והעיתונות.

7.2.2 הבקשה להטיל חיסיון לא אושרה –
שופט לא אישר את הבקשה לחיסיון, תפעל המזכירות לעדכון הפונה בדבר ההחלטה.

8. העברת בקשות לטיפול המחלקה המשפטית

במקרים המפורטים להלן יש להעביר בקשות לחיסיון תיק/מסמך למחלקה המשפטית בהנהלת בתי המשפט:

- 8.1 התקבלה פניית גורם בתיק המבקש לחסות תיק/מסמך חסוי בעניינו והבקשה כוללת דרישה לפיצוי כספי, תועבר הבקשה למחלקה המשפטית ולמחלקת הביקורת הפנימית להכנת דו"ח ביקורת למחלקה המשפטית.
- 8.2 התעוררה שאלה משפטית כלשהיא, תוך כדי טיפול בבקשה לחיסיון תיק, או לאחר סיום הטיפול בבקשה, תועבר השאלה למחלקה המשפטית.
- 8.3 במקרים בהם המזכיר הראשי נתקל בשאלה משפטית או דרישת פיצוי, יעביר הטיפול לאגף לביקורת הפנימית וללשכה המשפטית.
- 8.4 היועץ המשפטי יהיה רשאי להנחות את הגורמים השונים להסיר פרסום, עד למיצוי בדיקת הטענות.

9. אישור

נוהל זה אושר על ידי סמנכ"לית בכירה חטיבת תפעול ומזכירות.

10. תחולה וביטול

נוהל זה מהווה עריכה מחודשת של המהדורה השמינית שפורסמה ביום **1/2/2017**, המתבטלת בזאת. תחולתו של נהל זה מיום פרסומו.